

**Wnioski z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Małopolskiego Kuratora Oświaty
w roku szkolnym 2025/2026**

(zgodnie z § 19 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 15)).

Wnioski dotyczące dokonanej oceny stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek:

- 1) Potrzeba podniesienia skuteczności pracy rad pedagogicznych, w zakresie uwzględniającym wyniki egzaminów zewnętrznych, w tym organizowanych przez doradców metodycznych oraz placówki doskonalenia nauczycieli.
- 2) Nauczyciele nie są wystarczająco inspirowani do stosowania nowatorskich metod realizacji podstawy programowej, sprzyjających uczeniu się poprzez działanie i doświadczenie.
- 3) W części szkół i placówek nauczyciele nie są inspirowani do stosowania nowatorskich metod realizacji podstawy programowej, sprzyjających uczeniu się poprzez działanie i doświadczenie.
- 4) W większości kontrolowanych szkół stwierdzono nieprawidłowości w zakresie organizacji kształcenia specjalnego, w tym realizacji zaleceń wynikających z orzeczeń, dokumentowania działań określonych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym i wielospecjalistycznej ocenie poziomu funkcjonowania ucznia.
- 5) Nauczyciele oraz rady pedagogiczne w niewystarczającym stopniu korzystają ze wspomagania realizowanego przez doradców metodycznych oraz placówek doskonalenia nauczycieli.
- 6) W zdecydowanej większości szkół poprawiły się warunki działalności dydaktycznej, wychowawczej w zakresie wyposażenia w sprzęt i pomoce dydaktyczne.

Wnioski wynikające z obserwowania, analizowania i oceniania przebiegu procesów kształcenia i wychowania oraz efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek:

- 1) Powtarzają się nieprawidłowości w zatrudnianiu w przedszkolach niepublicznych oraz publicznych prowadzonych przez inny organ niż jednostka samorządu terytorialnego, nauczycieli wychowania przedszkolnego bez wymaganych kwalifikacji.
- 2) Niewłaściwe opracowanie i dostosowanie wymagań edukacyjnych, brak lub niestosowanie przez nauczycieli istniejących warunków i trybu uzyskiwania ocen wyższych niż przewidywane ma negatywny wpływ na wyniki edukacyjne uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- 3) W części kontrolowanych szkół nieskuteczny nadzór pedagogiczny dyrektora przyczynia się do przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych i poprawkowych niezgodnie z obowiązującymi zasadami oraz do nieprzestrzegania zapisów statutu dotyczących oceniania, w szczególności w zakresie informowania ucznia i rodziców o wymaganiach

edukacyjnych, sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych, warunkach i trybie uzyskiwania wyższej niż przewidywana rocznej oceny z zajęć edukacyjnych.

- 4) Potrzeba odejmowania systematycznych działań mających na celu upowszechnianie praw dziecka i praw oraz obowiązków ucznia wśród społeczności szkolnej.
- 5) Niezbędne jest skuteczniejsze monitorowanie przez dyrektorów procesów i zadań realizowanych przez nauczycieli.
- 6) W większości szkół nauczyciele zadbali o zwiększenie udziału uczniów w konkursach wiedzy, w tym konkursach i zawodach interdyscyplinarnych, rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów.

Wnioski dotyczące inspirowania nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów:

- 1) Niewystarczające działania ze strony dyrektora, wychowawców i specjalistów w sytuacjach konfliktu lub wykluczania w zespole klasowym, skutkujące obniżeniem poczucia bezpieczeństwa emocjonalnego uczniów.
- 2) W szkołach niepublicznych prowadzących kształcenie zawodowe należy zadbać o realizację podstawy programowej kształcenia w zawodach z wykorzystaniem właściwej bazy dydaktycznej.
- 3) Niezbędne jest wspomaganie dyrektorów szkół w zakresie właściwego sprawowania nadzoru w szkole niepublicznej, w szczególności w zakresie monitorowania realizacji podstawy programowej i prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania.
- 4) Potrzeba wzmocnienia kontroli zatrudniania nauczycieli zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami oraz spełniania przez dyrektorów szkół niepublicznych obowiązku weryfikacji osób zatrudnianych w odpowiednich rejestrach.
- 5) Nauczycieli należy inspirować do wdrażania metod wychowawczych opartych na mediacji i dialogu, aby skutecznie przeciwdziałać agresji.
- 6) Innowacyjne działania metodyczne (np. programy rówieśnicze, peer-mentoring) mogą wzmacniać odpowiedzialność uczniów za relacje.
- 7) Niewystarczające działania w zakresie współpracy z rodzicami podczas organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej wymagają wsparcia metodycznego nauczycieli.
- 8) Brak skutecznego nadzoru dyrektora nad realizacją przez nauczycieli zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznych utrudnia udzielanie skutecznego wsparcia dzieciom i ich rodzicom.

Wnioski z działalności wspomagającej Kuratora Oświaty

1. Działania wspomagające odpowiadają potrzebom szkół i placówek – dyrektorzy i nauczyciele na bieżąco poznają zmiany w prawie, wyniki kontroli i główne kierunki polityki oświatowej, wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego.
2. Współpraca z samorządami i szkołami podnosi jakość zarządzania oświatą – spotkania i konferencje ułatwiają wymianę doświadczeń i wypracowywanie wspólnych rozwiązań.
3. Stała komunikacja i doradztwo wzmacniają kompetencje dyrektorów – dzięki regularnym spotkaniom, konferencjom oraz konsultacjom z zakresu prawa oświatowego oraz praktycznych rozwiązań stosowanych przez innych dyrektorów, dyrektorzy otrzymują wsparcie w podejmowaniu trafnych decyzji i reagowaniu na bieżące wyzwania.
4. Systematyczne szkolenia i konferencje poświęcone tematyce oceniania wskazują na potrzebę dalszego doskonalenia praktyki oceniania w szkołach – tak, aby była ona spójna ze statutami, zgodna z przepisami prawa i wspierała rozwój uczniów.
5. Działania wspomagające wpływają pozytywnie na realizację zaleceń wynikających z kontroli.
6. Niezbędne jest wzmocnienie nadzoru pedagogicznego w zakresie monitorowania procesów i zadań realizowanych przez szkoły i placówki.
7. Zasadne jest upowszechnianie wiedzy o zastosowaniu w edukacji mediacji rówieśniczej oraz mediacji w sporach pomiędzy rodzicami a nauczycielami.
8. Dyrektorzy sygnalizują potrzebę wspomagania głównie w zakresie:
 - awansu zawodowego nauczycieli,
 - nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
 - oceniania wewnątrzszkolnego (głównie wymagań edukacyjnych, sposobu sprawdzania osiągnięć i zasad ustalania wyższej niż przewidywania rocznej oceny klasyfikacyjnej),
 - skutecznych form i metod rozwiązywania konfliktów rówieśniczych.

Małopolski Kurator Oświaty

dr Gabriela Olszowska